

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE CURRICULUM EVALUATION ON MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION, FACULTY OF EDUCATION, RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

กัลยมน อินทุสุต^{1*} สุภาวดี ลาภเจริญ¹
ศิริพงษ์ เสาภายาน¹ และปทุมพร เปี้ยณอม¹
Kanyamon Indusuta^{1*} Supawadee Lapcharoen¹
Siriphong Sauphayana¹ and Patumphorn Piatanom¹

Received : 8 December 2021

Revised : 11 July 2022

Accepted : 16 July 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบทของหลักสูตรในด้านปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และรายวิชาของหลักสูตร 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรในด้านอาจารย์ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา และด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน 3) เพื่อประเมินกระบวนการของหลักสูตรในการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษา 4) เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรในคุณลักษณะทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย และ 5) เพื่อประเมินผลกระทบของหลักสูตรในด้านความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิตและการปฏิบัติตน โดยผู้วิจัยใช้แบบจำลองการประเมิน CIPPI Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 4 คน นักศึกษาปัจจุบันจำนวน 92 คน มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 92 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 65 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 253 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม 2564 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินบริบทของหลักสูตร ในด้านปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และรายวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

¹ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Department of Educational Administration and Higher Education Faculty of Education
Ramkhamhaeng University

*ผู้พิมพ์ประสานงาน E-mail: kanyamon.i@ru.ac.th

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ในด้านอาจารย์ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา และด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินกระบวนการของหลักสูตร ในการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตรในคุณลักษณะทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการประเมินผลกระทบของหลักสูตรในด้านความรู้ความสามารถของมหบัณฑิต และการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of the current study were to 1) evaluate the contexts of curriculum in terms of philosophies, objectives, structure and subjects of the curriculum, 2) evaluate the input factors of the curriculum in terms of instructors, student's characteristics and appropriate resources for instructional operation, 3) evaluate the processes of the curriculum in terms of course administration, learning management, measurement and evaluation and professional internship in educational administration, 4) evaluate the products of the curriculum in terms of professional characteristics based on the university's identity as well as 5) evaluate the impact of the curriculum in terms of graduates' competencies and their practices. The researcher employed the evaluation method, namely the CIPPi Model. There were 253 research samples including 4 instructors, 92 current students, 92 graduates and 65 graduates' employers. The research instruments included an interview form and a questionnaire. The data were collected during January 2021. The data were analyzed using percentage (%), mean, standard deviation (S.D.) and content analysis.

The findings of the research study were revealed as follows:

1. The context of the curriculum showed that philosophies, objectives, structures, and subjects of the curriculum were appropriate at the highest-level degree.

2. The input factors of the curriculum showed that instructors, student's characteristics and resources for instructional operation were appropriate at the highest-level degree.

3. The processes of the curriculum in terms of course administration, learning management, measurement and evaluation and professional internship in educational administration were appropriate at the highest-level degree.

4. The products of the curriculum showed that graduates had professional characteristics based on the university's identity at the highest-level degree.

5. The impact of the curriculum showed that graduates' competencies and their practices were appropriate at the highest-level degree.

Keywords: Curriculum evaluation, Master of education program,
Educational administration

บทนำ

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (IoT) การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และเทคโนโลยีทางการเงิน เป็นต้น ซึ่งแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่และมาตรฐานที่สูงขึ้น การศึกษาจึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561: 2-5)

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน เพื่อออกไปพัฒนาสังคมสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ ทั้งยังสอดคล้องกับการพัฒนาคน และคุณภาพของผู้เรียนอีกด้วย โดยหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นหลักสูตรที่ประกอบด้วยประสบการณ์ทางวิชาการเฉพาะด้าน ขั้นสูงที่ลุ่มลึก เพื่อความเป็นนักวิชาการขั้นสูงในสาขาวิชานั้น ๆ ของผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับนี้ สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองจากการค้นคว้าวิจัย และสามารถนำองค์ความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมประเทศชาติ จึงเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนขั้นสูง ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง เช่น ครู ผู้บริหารการศึกษา แพทย์ พยาบาล นักกฎหมาย นักบัญชี เป็นต้น โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาโอกาสและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ผู้บริหารการศึกษา จึงได้เปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถและคุณธรรม เป็นผู้นำทางการศึกษาทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ตามบทบาทหน้าที่ของนักบริหารการศึกษานักวิชาการ และนักวิจัยซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา พ.ศ. 2556 และเพื่อให้การจัดการเรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หลักสูตรจำเป็นต้องผ่าน

กระบวนการประเมินหลักสูตร ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งหาคำตอบตามหลักวิชาการว่าหลักสูตรได้ดำเนินการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยทำการประเมินหลักสูตรทั้งระบบตามแบบจำลองการประเมินซีপি (CIPPi Model) ของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam & Shinkfield, 2007: 7) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่มีความเหมาะสม ครอบคลุมขั้นตอนการดำเนินการตามหลักสูตรโดยมุ่งประเมิน 5 ด้าน คือ การประเมินบริบท (Context) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) การประเมินกระบวนการ (Process) การประเมินผลผลิต (Product) และการประเมินด้านผลกระทบ (Impact) รวมถึงรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตรในด้านปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และรายวิชาของหลักสูตร
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรในด้านอาจารย์ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา และด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
3. เพื่อประเมินกระบวนการของหลักสูตรในการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษา
4. เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรในคุณลักษณะทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย
5. เพื่อประเมินผลกระทบของหลักสูตรในด้านความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิตและการปฏิบัติตน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้แบบจำลองการประเมิน CIPPi Model ประกอบด้วย 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) มีการประเมินเกี่ยวกับปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และรายวิชาของหลักสูตร 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) มีการประเมินเกี่ยวกับอาจารย์ คุณลักษณะนักศึกษา และปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน 3) การประเมินด้านกระบวนการผลิต (Process Evaluation) มีการประเมินเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษา 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีการประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย และ 5) การประเมินด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) มีการประเมินเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิตและการปฏิบัติตน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ จำนวน 313 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 8 คน 2) นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 115 คน 3) มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 115 คน และ 4) ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 75 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการประเมินครั้งนี้ได้จากการใช้ตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Cohen (Cohen, Manion and Morrison, 2011:147) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 253 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) ตามคุณลักษณะประชากร ประกอบด้วย 1) อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 4 คน 2) นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 92 คน 3) มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 92 คน และ 4) ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 65 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประเมินหลักสูตรครั้งนี้ จำแนกตามกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ใช้หลักสูตร

กลุ่มตัวอย่าง	การสัมภาษณ์					แบบสอบถาม				
	ด้านบริบท	ด้านปัจจัยนำเข้า	ด้านกระบวนการ	ด้านผลผลิต	ด้านผลกระทบ	ด้านบริบท	ด้านปัจจัยนำเข้า	ด้านกระบวนการ	ด้านผลผลิต	ด้านผลกระทบ
อาจารย์ประจำหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-
นักศึกษา	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	-
มหาบัณฑิต	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	-
ผู้ใช้บัณฑิต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ความคิดเห็นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำหรับอาจารย์ผู้สอน เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยการใช้การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีลักษณะของข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-end Questions) โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ 1) บริบท มีประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และรายวิชาของหลักสูตร 2) ปัจจัยนำเข้า มีประเด็นเกี่ยวกับด้านอาจารย์ ด้านคุณลักษณะ

นักศึกษา ด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน 3) กระบวนการ มีประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษา การบริหารหลักสูตร 4) ผลผลิต มีประเด็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำหรับนักศึกษา และมหาบัณฑิต เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scales) โดยมีประเด็นในการสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท มีประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อรายวิชาซึ่งประกอบด้วย ปรัชญาของหลักสูตรสาขาวิชา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชา องค์ประกอบของหลักสูตร และรายวิชาของหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ซึ่งประกอบด้วย ด้านอาจารย์ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา และด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านกระบวนการผลิต ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษา 4) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย คุณลักษณะทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย

ชุดที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำหรับผู้ใช้บัณฑิต เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scales) โดยมีประเด็นในการสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรในด้านผลกระทบ ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถและการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร และการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างของ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

2. พัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. ส่งแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษา และความเหมาะสมของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องพบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.6

4. นำแบบสอบถาม มาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.85

5. นำเครื่องมือที่ผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือ มาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงก่อนทำการรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยในขั้นตอนต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประสานงานกับอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อนัดหมายวัน เวลาและสถานที่สำหรับการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยประสานงานขอความร่วมมือและจัดส่งแบบสอบถามสำหรับประชากรของการวิจัย ได้แก่ 1) นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา 2) มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และ 4) ผู้ใช้มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. ข้อมูลเชิงพรรณนาหรือข้อมูลแบบคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ และข้อมูลจากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

2. ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยของมาเรียม นิลพันธุ์ (2557:196)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สามารถสรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยภาพรวม

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ปรับปรุง พ.ศ.2560)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 ด้านบริบทของหลักสูตร	4.59	0.44	มากที่สุด
2 ด้านปัจจัยนำเข้า	4.51	0.48	มากที่สุด
3 ด้านกระบวนการผลิต	4.62	0.49	มากที่สุด
4 ด้านผลผลิต	4.63	0.44	มากที่สุด
5 ด้านผลลัพธ์	4.58	0.37	มากที่สุด
รวม	4.58	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินบริบทของหลักสูตร ในด้านปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และรายวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรให้ความเห็นว่าการดำเนินการหลักสูตรด้านบริบทในภาพรวมมีความสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย ในขณะที่ส่วนองค์ประกอบของหลักสูตรในรายวิชาต่าง ๆ สามารถส่งเสริมนักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหาร การศึกษาสามารถนำไปสู่การผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารการศึกษาได้

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ในด้านอาจารย์ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา และด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรให้ความเห็นว่าการดำเนินการหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าในการจัดการเรียนการสอนนั้นจากการที่ในแต่ละกระบวนวิชามีการจัดอาจารย์ผู้สอน 2 ท่านต่อวิชาทำให้อาจารย์สามารถปรึกษา เพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้รวมถึงการปรับปรุงหัวข้อกิจกรรมกลุ่มให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และจากการที่มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทำให้อาจารย์มีความใกล้ชิดกับนักศึกษามากขึ้นสามารถ ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในการปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม แต่ควรมีการปรับปรุง สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉายภาพฯ ให้มีความพร้อมในการใช้งาน รวมถึงควรจัดหาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีและการใช้อุปกรณ์ ต่าง ๆ ประจำห้องเรียนเพื่อให้ความช่วยเหลืออาจารย์และนักศึกษา

3. ผลการประเมินกระบวนการของหลักสูตร ในการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษาอยู่ใน ระดับมากที่สุด และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรให้ความเห็นว่าการดำเนินการหลักสูตร ด้านกระบวนการผลิตในการวางระบบการคัดเลือกนักศึกษามีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบ สัมภาษณ์มีความเหมาะสม รวมถึงการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ที่มีการชี้แจงเกี่ยวกับแผนการเรียน การจัดการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษา และกิจกรรมเสริมความเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาส่งผลให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจและสามารถเตรียม ความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี

4. ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตรในคุณลักษณะทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุด และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรให้ความเห็นว่ จากการดำเนินการต่าง ๆ ของหลักสูตรส่งผลให้นักศึกษามีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหลักสูตร มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นและมีการนำเสนอรายงานที่ดี แต่ควรเพิ่มทักษะวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสรุปประเด็นความรู้รวมถึงการประยุกต์ความรู้ ทักษะต่าง ๆ ในการตัดสินใจและ การแก้ไขปัญหาทางการบริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น

5. ผลการประเมินผลกระทบของหลักสูตรในด้านความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิตและ การปฏิบัติตนอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถอภิปรายประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. จากผลการประเมินบริบทของหลักสูตรที่พบว่า ด้านปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และรายวิชาของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยวิทยาลัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาไว้อย่างเคร่งครัด และตามเกณฑ์การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2557 จากคุรุสภา และผ่านการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และการรับทราบหลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคุรุสภา จากนั้นได้มีการนำหลักสูตรมาใช้ในปีการศึกษา 2560 ปรัชญาของหลักสูตรสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการผลิตมหาบัณฑิตให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม นอกจากนี้ปรัชญาของหลักสูตรยังสามารถนำไปสู่การผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารการศึกษาได้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ทันกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม และนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดรายวิชาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสม รายวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถ และทักษะกระบวนการในการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง มีการพัฒนาทางความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และมีการพัฒนาทางความฉลาดทางจริยธรรม (MQ) ผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนิท พาราษฎร์ (2559) ที่ทำการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินด้านบริบทในภาพรวม พบว่าด้านบริบทมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำเริง อ่อนสัมพันธ์ (2560: 12) ที่ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการประเมินด้านบริบทพบว่า อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ ความเห็นว่าการดำเนินการหลักสูตรด้านบริบทในภาพรวมมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับนโยบาย การจัดการศึกษาของประเทศและของมหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต และนักศึกษามีความเห็นว่า การประเมินหลักสูตรด้านบริบทในภาพรวมและรายด้านมีความเหมาะสมสอดคล้องในระดับมากที่สุด

2. จากผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรที่พบว่า ในด้านอาจารย์ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา และด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชานี้มีความสำคัญมากเป็นการสร้างผู้นำทางการศึกษาที่มีคุณภาพทำให้เกิดการพัฒนานักเรียน ครู และโรงเรียน ส่งผลถึงการยกระดับการศึกษาของประเทศ ดังนั้นอาจารย์ทุกท่านจึงมีการเตรียมการสอนมาอย่างดี จัดลำดับความสำคัญและต่อเนื่องของเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เอาใจใส่ดูแลและให้ความช่วยเหลือนักศึกษา รวมถึงยอมรับ

ฟังความคิดเห็นของนักศึกษา การที่สาขาวิชาการบริหารการศึกษามีกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณภาพและหลายขั้นตอนทำให้สาขาวิชาการบริหารการศึกษามีกระบวนการคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาเรียนได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งคุณลักษณะของนักศึกษาในเรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างการทำงานกลุ่มและมีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มหาวิทยาลัยมีการจัดปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ จัดหนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการเรียนเหมาะสมตามรายวิชา สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเตอร์เน็ต เครื่องเสียง เครื่องฉายภาพ เป็นต้น) จัดห้องเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนโดยรวมเหมาะสม มีแหล่งค้นคว้าเพื่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสม และเพียงพอต่อการเรียนรู้ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของมาเรียม นิลพันธุ์ (2555) ที่ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของสำเร็จ อ่อนสัมพันธุ์ (2560: 12) ที่ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ความเห็นว่า ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตรมีความเพียงพอ เหมาะสม มีความพร้อมสูง นักศึกษาและมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. จากผลการประเมินกระบวนการของหลักสูตร ในการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษายู่ในระดับมากที่สุด อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการบริหารหลักสูตรฯ นั้นมีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อกำหนดเป้าหมาย วางแผน และติดตามกำกับแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรทุกรายวิชาพร้อมกัน รวมถึงมีระบบการคัดเลือกนักศึกษามีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ทำให้สามารถคัดเลือกนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระบบการคัดเลือกนักศึกษามีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์มีความน่าเชื่อถือ อาจารย์มีการวางแผนการสอน โดยกำหนด จุดมุ่งหมาย กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลชัดเจน มีการเตรียมเนื้อหาที่ทันสมัย ใช้งานวิจัยประกอบการสอน รวมถึงการเตรียมสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน มีการแจ้งจุดประสงค์และแนวทางการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนการสอน (Course Syllabus) อย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและนำเสนอความรู้ทั้งวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจารณ์บนพื้นฐานขององค์ความรู้สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม ส่งเสริมให้รู้จักทำงานเป็นกลุ่มและเข้าใจบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน (Interactive Communication) เพื่อพัฒนาความรู้สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพในทุกกระบวนการวิชา กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ประเมินผลการเรียนจากการสอบอย่างเป็นระบบ เหมาะสม และยุติธรรม มีการประเมินผลระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน มีการปฐมนิเทศเพื่อเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทางการบริหารการศึกษากับนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์

วิชาชีพฯ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราภรณ์ เหมพันธ์ (2561: 213) ที่ทำการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยใช้รูปแบบซิปป์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ อาจารย์ผู้สอน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและนักศึกษาที่กำลังเรียน มีความคิดเห็นว่า การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนอาจารย์ประจำหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของสำเริง อ่อนสัมพันธุ์ (2560: 12) ที่ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินหลักสูตร ด้านกระบวนการ มหาบัณฑิต และนักศึกษามีความเห็นว่าการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

4. จากผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตรในคุณลักษณะทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุด และอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าการบริหารหลักสูตร มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อกำหนดเป้าหมาย วางแผน และติดตามกำกับแผน การเรียนการสอนตลอดหลักสูตรทุกรายวิชาพร้อมกัน รวมถึงมีระบบการคัดเลือกนักศึกษามีทั้งการสอบ ข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ทำให้สามารถคัดเลือกนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม แต่ควรมี การจัดเตรียมอาคารสถานที่ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนควรมีการนำเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ในปัจจุบัน เช่น การปฏิรูปการศึกษา การเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร นโยบายของรัฐบาลให้นักศึกษา ได้ศึกษา วิเคราะห์จะได้ทันกับเหตุการณ์ สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษา และมีการจัดกิจกรรม ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านวิชาการให้กับนักศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยง ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม ในส่วนของการวัดและประเมินผลการศึกษา ควรมีการนำผลการประเมินการสอนรายวิชามาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน รวมถึงนำผล การประเมินการฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพทางการศึกษามาปรับปรุงการฝึกประสบการณ์ ทางวิชาชีพฯ ได้อย่างเหมาะสม ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก การผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพถือเป็น สิ่งล้ำค่าของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนจึงพยายามถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการ บริหารให้คำแนะนำแนวทางการบริหารและพัฒนาโรงเรียนสู่ความสำเร็จ นำนวัตกรรมทางการบริหาร และองค์ความรู้ใหม่มาแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ วิพากษ์ในห้องเรียนอยู่เสมอทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ ประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารมักจะมีมุมมองที่มีความสามารถ ในการสร้างผลงานที่รับผิดชอบสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และทำงาน เป็นทีมเพื่อพัฒนาโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นงานด้านวิชาการ แผนงาน งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไปอย่างถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น มีทั้งจิตสาธารณะและจิตอาสาที่ทำงานเพื่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างทุ่มเท สามารถนำความรู้ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองพัฒนางาน เตรียมรับการประเมินในรูปแบบต่าง ๆ มีผลการปฏิบัติงานเป็นที่ ยอมรับทั้งในโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2555) ที่ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัย พบว่า ด้านผลผลิต โดยภาพรวมและรายชื่อ

อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับธัชชัย จิตรนันท์ และจิราพร วิชะโรจน์ (2558: 95) ที่ทำการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง 2554) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิต โดยรวมเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามสถานภาพพบว่า อาจารย์ผู้สอนมหาบัณฑิต มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิต มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5. จากผลการประเมินผลกระทบของหลักสูตรในด้านความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิต และการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก มหาบัณฑิตมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานและเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพในทางที่ดีขึ้น สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาตนเองด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอย่างต่อเนื่อง มีความเสียสละและอุทิศตนให้กับองค์กร มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน วางตัวเหมาะสมตามกาลเทศะ ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม ใช้สติ วิจารณ์ญาณ และความสามารถในการแก้ไขปัญหา เป็นผู้ผู้นำในการแสวงหาหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน ผลงานที่ได้รับมอบหมายมีคุณภาพของผลงานและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน นำวิธีการทำงานใหม่ ๆ มาพัฒนาการทำงานสร้างสรรค์ผลงาน สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนและสังคม ทำให้ผู้บังคับบัญชา มีความพึงพอใจในคุณภาพและประสิทธิภาพการทำงาน สร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ ทำงานได้เกินกว่าที่เป้าหมายหรือความคาดหวังของหน่วยงาน เมื่อมหาบัณฑิตและนักศึกษามีและใช้ศักยภาพในการทำงานสูงเป็นผู้ผู้นำ หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน สร้างชื่อเสียงและเกียรติภูมิให้กับโรงเรียน ผู้บังคับบัญชาจะมีความพึงพอใจและให้การยอมรับในประสิทธิภาพ การทำงานของมหาบัณฑิต สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชษฐภูมิ วรรณไพศาล (2562: 122) ที่ทำการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPI Model ผลการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation: i) พบว่า ผลกระทบของหลักสูตรมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก และผลการวิจัยของมาเรียม นิลพันธุ์ (2555:บทคัดย่อ) ที่ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่าด้านผลกระทบ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ในด้านบริบท ควรจัดให้มีการทบทวนการวางแผนการศึกษา ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) เพื่อปรับปรุงแผนการศึกษาให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่าย
2. ควรเพิ่มเติมกิจกรรมรายวิชาให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ให้มากขึ้น และมุ่งกระบวนการทางการบริหารที่ปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามตัวบ่งชี้ของความสำเร็จของแต่ละวัตถุประสงค์ของรายวิชา และควรพัฒนาให้มีความรับผิดชอบและมีคุณธรรม ควรเพิ่มกิจกรรมในรายวิชาให้ผู้เรียนรู้วิธีปฏิบัติจริงและพัฒนาผู้นำทางการศึกษา ผู้นำทางวิชาการ และผู้นำทางวิชาชีพมากขึ้น ควรเพิ่มเติม

ในส่วนของการปฏิบัติตามทฤษฎี หลักการ แนวคิด ของเนื้อหาสาระให้มากขึ้น มีกิจกรรมรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ไขปัญหาทางการบริหาร โดยใช้ Case study หรือการระดมสมองมากขึ้น ดังนั้น สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ควรปรับเปลี่ยนกิจกรรมในแต่ละรายวิชาให้มีการฝึกคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้วิธีปฏิบัติจริง เน้นกระบวนการบริหารที่ปฏิบัติได้จริงตามตัวบ่งชี้ของความสำเร็จของแต่ละวัตถุประสงค์ของรายวิชา จัดให้มีการฝึกประสบการณ์ การแก้ไขปัญหาทางการบริหารโดยใช้ Case study หรือการระดมสมอง ให้มากขึ้น

3. ควรมีการปรับปรุงสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพเนื่องจากพบปัญหาของอุปกรณ์ค่อนข้างบ่อ และไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทั้งนี้อุปกรณ์การเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ทันสมัย ดังนั้น สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ควรมีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา มี wireless ที่สามารถเชื่อมต่อให้สามารถค้นคว้าได้ และมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน และควรปรับระบบการยืม-คืนวิทยานิพนธ์ให้สะดวก และสอดคล้องกับเวลาเรียนของนักศึกษา

4. ควรเพิ่มทักษะการวิจัย ทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสรุปประเด็นความรู้ รวมถึงการประยุกต์ความรู้ ทักษะต่าง ๆ ในการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาทางการบริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น ดังนั้น สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ควรเพิ่มกิจกรรมในรายวิชาที่เกี่ยวข้องให้สามารถบูรณาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นปฏิบัติจริงให้มากยิ่งขึ้น เพื่อฝึกทักษะการวิจัย ทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสรุปประเด็นความรู้ การประยุกต์ใช้ หลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินหลักสูตรตามกำหนดเวลาโดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยแบบอื่น เช่น การศึกษาเชิงคุณภาพ หรือศึกษาด้วยแนวคิดอื่น
2. ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตร แยกกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังเรียน และมหาบัณฑิตที่จบแล้ว
3. ควรมีการวิจัย ประเมินและติดตามผลการใช้หลักสูตร เพื่อพิจารณาคุณภาพของบัณฑิต โดยจำแนกตามลักษณะของนักศึกษาที่เรียนในภาคปกติ และนักศึกษาที่เรียนในภาคพิเศษ เนื่องด้วยสภาพบริบทและปัจจัยแวดล้อมแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ เหมพันธ์. (2561). การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยใช้รูปแบบฉบับปี.
วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 10(พิเศษ) 213-221.
- เชษฐภูมิ วรรณไพศาล. (2562). การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษาเอกสังคมศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557) คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
13(2): 122-135.

- ธัชชัย จิตรนันท์ และจิราพร วิชระโกชน. (2558). การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง 2554) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 7(1): 95-108.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2557). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). นครปฐม: ศูนย์วิจัยพัฒนาทางการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สนธิ พาราษฎร์. (2559). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. *วิทยานพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*.
- สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์. (2560). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 19(1): 12-27.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา)*. กรุงเทพมหานคร:สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง*. กรุงเทพฯ: วงศ์สว่างพับลิชชิง แอนด์ พรินติ้ง.
- Cohen, Louis. Lawrence, Manion. & Keith Morrison. (2011). *Research Methods in Education*. (7th ed). New York: Routledge.
- Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation theory, models and Applications*. CA: Jossey-Bass.
-